

УДК 792.03(477.51-21 Ніжин)

Світлана Рой

ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НІЖИНСЬКОГО УКРАЇНСЬКОГО ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ ІМ. М. КОЦЮБИНСЬКОГО В II пол. XX ст. в українській історіографії

DOI: 10.58407/litopis.240302

© С. Рой, 2024. CC BY 4.0

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-1678-3873>

Мета роботи полягає в систематизації та узагальненні результатів дослідження з історії Ніжинського драматичного театру ім. М.М. Коцюбинського в українській історичній літературі сер. XX – поч. XXI ст. **Завдання** роботи: окреслити основні хронологічні етапи та напрямки у творчому житті професійної ніжинської театральної трупи др. пол. XX ст. **Актуалізація** питання полягає в необхідності вивчення досвіду збереження культурних традицій майбутніми поколіннями. Використані **методи**: просопографічний, хронологічний та статистичний для опрацювання представлених у статті праць науковців. **Новизна** роботи полягає в тому, що вперше проаналізовано введене в науковий обіг публікації, присвячені основним подіям у творчій діяльності театру, біографічні розвідки та мистецтвознавчі монографії. **Висновки**. У статті проведена систематизація та узагальнення результатів досліджень з історії Ніжинського драматичного театру ім. М.М. Коцюбинського в українській історичній літературі сер. XX – поч. XXI ст. Виокремлено основні етапи та напрямки у вивченні досліджуваної проблематики.

Ключові слова: Ніжинський академічний український драматичний театр ім. М. Коцюбинського, історіографія, бібліографічна розвідка, монографія, журнал «Український театр», актор, режисер, спектакль.

Проблема вивчення культурного середовища Ніжина др. пол. XX ст., зокрема театрального життя, була завжди у фокусі істориків та мистецтвознавців. У цілому, необхідно виокремити етапи в українській історіографії, присвяченій мистецьким, театральним закладам цього давнього українського міста, і зокрема – Ніжинському українському драматичному театру імені М. Коцюбинського. Найперший етап (1950–1960-ті рр.) – основоположний, дослідниками були окреслені збережені традиції, що існували від заснування театру його корифеями та провідними акторами. Він представлений як публікаціями акторів і режисерів культурного закладу, так і енциклопедичними статтями та короткими згадками в мистецтвознавчих розвідках. До другого етапу належать праці 1970–1980-х рр., які в місцевій пресі, публікаціях професійного та наукового спрямування висвітлювали найважливіші події в житті Ніжинського драматичного театру в окреслений період. Вони були присвячені як біографії акторів, так і сценічному репертуару театру. Третій етап (1990-ті – поч. 2000-х рр.) має найбільшу кількість як біографічних, так і спеціалізованих праць, присвячених НДТ ім. М. Коцюбинського.

За напрямиками дослідження праці кожного з вищевказаного періоду можна поділити на: бібліографічні розвідки; публікації, присвячені репертуарному амплуа та гастрольному життю театру, що виходили в місцевій пресі, а також у спеціалізованих і наукових виданнях; статті в енциклопедичних виданнях, що виходили в кожному з означених періодів.

Однією з перших праць, яка з'явилася на поч. 1950-х рр., була стаття актора В. Тося «Шляхом творчого зростання»¹, присвячена 20-річчю Ніжинського драматичного театру.

¹ Тось В. Шляхом творчого зростання: до 20-річчя НДТ. Радянський Ніжин. 1954. № 56. С. 4.

Дещо згодом з'явилися статті, присвячені спектаклям, що входили до репертуарного плану театру: за п'єсою І. Петрова «Не судилось»² та постановці режисера Д. Гайдабури «Тайфун»³. У цей же час вийшла узагальнювальна монографія з історії професійного театру в Україні «Український драматичний театр», в якій коротко висвітлювалися сторінки історії й Ніжинського театру – від початку його заснування до 1958 р. включно⁴. Майже через десятиріччя в місцевій газеті «Під прапором Леніна» вийшла стаття режисера театру Ю. Каганова «Наш, ніжинський: історія і сьогодення театру»⁵.

У 1970-х рр. з'являються праці, присвячені гастрольній діяльності НДТ ім. М. Коцюбинського: Авраменка В. «У дружбі з глядачем»⁶, Прокопця Г. «Сорок перший сезон театру»⁷. У кінці 1970-х у журналі «Український театр» вийшли публікації В. Вербицького та В. Веренька, присвячені виставам за п'єсою Ю. Хмельницького «Донна Люція» та повістю Ю. Мушкетика «Вернись у дім свій»⁸. Крім них, у цьому публіцистичному виданні вийшла стаття Ю. Богдашевського «Ніжинський пересувний»⁹, присвячена 40-річчю заснування Ніжинського драматичного театру ім. М. Коцюбинського.

Період 1980-х рр. відзначився виходом ряду статей Г. Васильківського, присвячених 50-річчю заснування Ніжинського українського драматичного театру ім. М. Коцюбинського¹⁰. У них коротко висвітлювалися найбільш визначні моменти в історії театру, а також біографії його визначних акторів, які зробили великий внесок у його створення та розвиток. Крім цього, у місцевій пресі з'явилися статті актора В. Вербицького, присвячені репертуару та акторській трупі театру¹¹. Ці публікації містили короткі біографічні дані про провідних акторів Ніжинського театру.

Цінними в цей період є статті режисера театру Ю. Каганова, в яких висвітлювалися основні події з репертуарного та гастрольного життя театру у 1980-х рр.¹² Подібній тематиці були присвячені й статті мистецтвознавця В. Веренька, що вийшли в журналі «Український театр»¹³, які містили також інформацію про прем'єри та найбільш популярні спектаклі театру. Крім вищезазначених публікацій, були в цьому виданні опубліковані рецензії Ю. Позіна на спектаклі, поставлені за п'єсою І. Франка «Украдене щастя» та М. Кропивницького «Хоч з мосту та в воду» (режисер – Ю. Табурянський)¹⁴.

У найпопулярніших на той час енциклопедичних виданнях з'явилися статті Д. Шарипова з історії Ніжинського українського драматичного театру ім. М. Коцюбинського¹⁵. У 1983 р. вийшли статті, присвячені 50-річчю Ніжинського театру ім. Коцюбинського, серед них – публікація В. Вербицького «Молода зміна» про участь молодих акторів театру

² Петров І. «Не судилось»: спектакль НДДТ у постановці режисера Дмитра Гайдабури. *Радянський Ніжин*. 1952. № 124. С. 4.

³ Гайдабура Д. «Тайфун». Новий спектакль театру ім. Коцюбинського: у рік 25-річчя від дня заснування. *Радянський Ніжин*. 1958. № 124. С. 4.

⁴ Український драматичний театр: нариси історії: радянський період. / Ред. М. Рильський. Київ: Вид-во Академії наук Української РСР, 1957. Т. 2. 536 с.

⁵ Каганов Ю. Наш, ніжинський: історія і сьогодення театру. *Під прапором Леніна*. 1968. № 186. С. 4.

⁶ Авраменко В. У дружбі з глядачем. *Деснянська правда*. 1970. № 23. С. 4.

⁷ Прокопця Г. Сорок перший сезон театру: ст. дир. Ніжин. муз.-драм. театру ім. Коцюбинського. *Деснянська правда*. 1974. № 6. С. 4.

⁸ Вербицький В. Ніжин: «Донна Люція» Ю. Хмельницького, Р. Рождественського, реж. О. Козачек. *Український театр*. 1978. № 4. С. 13; Веринько В. Ніжин: «Вернись у дім свій» Ю. Мушкетика, реж. В. Галена. *Український театр*. 1979. № 3. С. 29.

⁹ Богдашевський Ю. Ніжинський пересувний: до 40-річчя від дня заснування театру. *Український театр*. 1973. № 5. С. 7–9.

¹⁰ Васильківський Г. Ветерани: провідні актори НДДТ. *Під прапором Леніна*. 1983. № 178. С. 4; Його ж. Знову в рідному місті: 1940–1950 рр. в історії театру. *Під прапором Леніна*. 1983. № 165. С. 3; Його ж. Становлення: з історії театру. 1930 рр. *Під прапором Леніна*. 1983. № 108. С. 4; Його ж. Творчі надбання: колектив театру в 1950 рр. *Під прапором Леніна*. 1983. № 198. С. 3.

¹¹ Вербицький В. Вірність традиціям: репертуар, гастрольні подорожі театру. *Деснянська правда*. 1982. № 203. С. 4; Його ж. У новому сезоні: літні гастролі НДДТ. Підготовка до 49-го театр. сезону. *Під прапором Леніна*. 1982. № 183. С. 4.

¹² Каганов Ю. Вітер схвильованого спогаду. Урочисте засідання з нагоди 50-річчя театру. *Під прапором Леніна*. 1984. № 35. С. 2, 4; Його ж. Чудо вічне і неповторне: Ніжинському театру – 50. *Деснянська правда*. 1984. № 43. С. 4.

¹³ Веринько В. Ніжин: «Неосвячене кохання» за повістю М. Коцюбинського «На віру», реж. Ю. Табурянський. *Український театр*. 1982. № 2. С. 16; Його ж. Ніжин: «Тут моє золото» Д. Мегелика, реж.: Ю. Табурянський, Т. Волобуєва. *Український театр*. 1981. № 3. С. 3; Його ж. Чернігів, спектаклі: «Місія містера Перкінса в країну більшовиків» О. Корнійчука, та «Пастка» Р. Тома, реж. Ю. Табурянський. *Український театр*. 1982. № 4. С. 15; Його ж. Чернігів: «Фараони» О. Коломійця, реж. В. Попов. *Український театр*. 1983. № 4. С. 10.

¹⁴ Позін Є. Ніжин: «Украдене щастя» І. Франка, «Довгожданий» О. Салінського, «Хоч з мосту в воду головою» М. Кропивницького, реж. Ю. Табурянський. *Український театр*. 1984. № 4. С. 31.

¹⁵ Шарипов Д. Нежинський український драматический театр ім. М. Коцюбинського. *Українська советская енциклопедія*: В 12-ти т. Київ: Главная редакция Украинской советской энциклопедии, 1982. Т. 7: «Молекула – Остит». С. 224; Його ж. Ніжинський український драматичний театр ім. М. Коцюбинського. *Українська радянська енциклопедія*: У 12 т. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1977–1985. Т. 7: Мікроклін-Олеум; Вид. 2-ге. Київ: Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1982. С. 364.

М. Піддубного та З. Піддубної у постановці вистави «Мати-наймичка» за режисурою І. Тогобочного¹⁶.

Зростання інтересу до вивчення досліджуваної проблематики було помітним у 1990-х рр. Так, журналіст Л. Романчук висвітлював гастрольну діяльність театральної трупи¹⁷. О. Стриж та Е. Зільберман у циклі статей в місцевій пресі дослідили історію Ніжинського театру в др. пол. XX ст.¹⁸ Газета «Ніжинський вісник» опублікувала цикл інтерв'ю з провідними акторами, театральними трупами та адміністрацією. Крім цього, вийшли статті режесера Ю. Каганова, присвячені основним подіям у житті Ніжинського театру, спектаклям та ювілеям¹⁹. М. Марченко у статті «Маленькі дива» розповів про вечір пам'яті народного артиста України Б. Лучицького, засновника, актора та режисера НДТ ім. М. Коцюбинського²⁰. На поч. 1990-х рр. з'явилася монографія Г. Самойленка з історії Ніжинського драматичного театру ім. М. Коцюбинського (від початку заснування і до 1995 р. включно)²¹.

У цей же період у журналі «Український театр» вийшла рецензія на спектакль за п'єсою М. Куліша «Мина Мазайло», поставленої на сцені Ніжинського українського драматичного театру ім. Коцюбинського, режисер постанови – О. Горбенко. Цікава назва рецензії – «Це ви серйозно чи по-українськи?» Рецензент О. Назарова схвально відгукнулася про постановку, крім того, авторка навела правдиві й пророчі слова М. Куліша: «Їхня (радянської влади – С.Р.) українізація – це спосіб виявити всіх нас, а тоді знищити, щоб і духу не було»²². На жаль, ці слова й сьогодні актуальні.

У 1990 р. в енциклопедичному довіднику «Чернігівщина» вийшла стаття «Ніжинський український драматичний театр ім. М. Коцюбинського», у ній коротко викладена історія театру від заснування в 1933 р. й до 1990-х рр. включно²³.

На сучасному етапі, починаючи з 2000-х рр., з'явився цикл біографічних розвідок, зокрема проф. Г. Самойленка: «Засновник Ніжинського драматичного театру, актор і режисер Борис Лучицький» та «Актор і режисер Іван Бровченко»²⁴. Дослідженням акторської династії Лучицьких у цей час займалась також Н. Онищенко: стаття «Театральна історія: акторська династія Лучицьких», опублікована 2006 р. в газеті «Просвіта»²⁵, та рецензія, присвячена постановці спектаклю за мотивами п'єси Е. Скарпетта «Дім божевільних»²⁶.

Наприкінці 2010-х рр. в «Енциклопедії Сучасної України» з'явився ряд коротких біографічних статей, присвячених провідним акторам і режисерам Ніжинського драматичного театру. Зокрема про режисерів О. Горбенка та І. Бровченка, акторів Б. Лучицького та А. Лучицької, інших акторів²⁷.

¹⁶ Вербицький В. Молода зміна: ветерани і молодь колективу театру. *Під прапором Леніна*. 1983. № 167. С. 4.

¹⁷ Романчук Л. Аншлаги, гарячі оплески: актори НДТ на гастрольях у західних регіонах України. *Ніжинський вісник*. 1995. № 97. С. 1; Його ж. Високий дух великої Марії: гастролі НДТ на Львівщині та Івано-Франківщині. Романчук. *Деснянська правда*. 1996. № 4. С. 4; Його ж. Щоб розбудити почиття: театр повернувся з гастролей. Спектаклі. *Ніжинський вісник*. 1991. № 137. С. 3.

¹⁸ Зільберман Е. Кризь роки і долі: до 60-річчя театру. *Гарт*. 1994. № 4. С. 2; Стриж О. Радість грати на сцені: до 60-річчя театру. *Просвіта*. 1993. № 5–6. С. 1.

¹⁹ Каганов Ю. Заради вищого: «Кайдашева сім'я» в постановці НДТ. *Ніжинський вісник*. 1998. № 57. С. 4; Його ж. Зоряна година театру: прем'єра «Пігмаліону» Б. Шоу. *Деснянська правда*. 1996. № 124. С. 4; Його ж. Кує зозуля. *Під прапором Леніна*. 1990. № 146. С. 3.

²⁰ Марченко М. Маленькі дива: вечір пам'яті нар. артиста України Б. Лучицького, засновника, актора і режисера НДТ. *Ніжинський вісник*. 1996. № 14. С. 1.

²¹ Самойленко Г. Ніжинський драматичний театр ім. М. Коцюбинського: історія театру за 60 років існування. Ніжин: НДП, 1996. 108 с.

²² Назарова О. Це ви серйозно чи по-українськи? *Український театр*. 1991. № 2. С. 19–20.

²³ Ніжинський український драматичний театр ім. М. Коцюбинського: засновано в жовтні 1933 р. *Чернігівщина: енциклопедичний довідник* / Ред. А. Кудрицький. Київ: «Укр. Рад. Енциклопедія» ім. М. Бажана, 1990. С. 528–529.

²⁴ Самойленко Г. Актор і режисер Іван Бровченко: зокрема роки праці в Ніжин. драм. пересувному театрі (1941–1948, 1959–1960), створення самодіяльного театру при Ніжин. БК і робота в ньому (1961–1971). *Література та культура Полісся: Проблеми історії, філології та культури в сучасних дослідженнях*. Ніжин: НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. Вип. 19. С. 126–138; Його ж. Засновник Ніжинського драматичного театру, актор і режисер Борис Лучицький: Ніжинський драматичний театр 1930–1950 рр. *Література та культура Полісся: Проблеми історії, філології та культури в сучасних дослідженнях*. Ніжин: НДПУ ім. М. Гоголя, 2005. Вип. 30. С. 193–212.

²⁵ Онищенко Н. Театральна історія: акторська династія Лучицьких, Ніжинський драматичний театр 1930–1960 рр. *Слово Просвіти*. 2006. № 16. С. 131.

²⁶ Онищенко Н. Неаполітанський карнавал у Ніжині: постановка трагікомедії в стилі неаполітанського карнавалу за мотивами п'єси Е. Скарпетта «Дім божевільних». *Вісті*. 2000. № 15. С. 4.

²⁷ Воробей Р. Лучицький Борис Болеславович. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. Т. 18: «ЛТ» – «Малицький». С. 320; Самойленко Г. Бровченко Іван Кузьмич. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. Т. 3: «Біо» – «Бя». С. 407; Його ж. Лучицька Анжеліна Болеславівна. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. Т. 18: «ЛТ» – «Малицький». С. 314; Шпаковська Т. Горбенко Олександр Петрович. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. Т. 6: «Гю» – «Гю». С. 400.

Зауважимо, що цей період відзначився працями, що стосувалися концепту загально-історичного розвитку театрального мистецтва: проф. Г. Самойленка «Театри і актори Північного Лівобережжя України»²⁸, Л. Ругаль «Участь творчої інтелігенції Чернігівщини в культурно-мистецькому житті після звільнення від нацистських загарбників (1943–1945 рр.)»²⁹, М. Семенової «Тенденції культурного розвитку Чернігівщини у 90-ті рр. XX ст.»³⁰.

Отже, у цій розвідці розглянуто праці дослідників різних поколінь, присвячені історії та діяльності Ніжинського драматичного театру ім. М.М. Коцюбинського. Проведено систематизацію та узагальнення результатів досліджень з історії Ніжинського театру в українській історичній літературі сер. XX – поч. XXI ст. Виокремлено основні етапи та напрямки у вивченні досліджуваної проблематики. Проте нерозглянутими залишаються ще деякі питання, зокрема: нез'ясовані біографічні відомості та спектр сценічної діяльності окремо взятих акторів і режисерів Ніжинського академічного українського драматичного театру ім. М. Коцюбинського; мистецтвознавцями та істориками поки що мало висвітлений творчий доробок трупі цього театру в 50–60-х рр. XX ст. Ці питання потребують подальшого дослідження.

References

- Marchenko, M. (1996). Malenki dyva: vechir pam'iaty nar. artysta Ukrainy B. Luchytskoho, zasnovnyka, aktora i rezhysera NDT [Small miracles: an evening in memory of honoured artist of Ukraine B. Luchytskyi, founder, actor and director of the NDT]. *Nizhynsky visnyk – Nizhyn bulletin*, 14, P. 1.
- Nazarova, O. (1991). Tse vy seriozno chy po-ukrainsky? [Are you serious or in Ukrainian?]. *Ukrainsky teatr – Ukrainian theatre*, 2, P. 19–20.
- Onyshchenko, N. (2000). Neapolitanskyi karnaval u Nizhyni: postanovka trahikomedii v styli neapolitanskoho karnavalu za motyvamy p'iesy E. Skarpetta «Dim bozhevilnykh» [The Neapolitan carnival in Nizhyn: staging a tragicomedy in the style of the Neapolitan carnival based on the play «House of the Mad» by E. Scarpetta]. *Visti – News*, 15, P. 4.
- Onyshchenko, N. (2006). Teatralna istoriia: aktorska dynastiia Luchytskykh, Nizhyn. dram. teatr 1930–1960 rr. [Theatre history: the acting dynasty of the Luchytskys, Nizhyn drama theatre, 1930s–1960s]. *Slovo Prosvity – Word of Enlightenment*, 16, P. 131.
- Romanchuk, L. (1991). Shchob rozbudytu pochuttia: teatr povernuvsia z hastrolei. Spektakli [To awaken the senses: the theatre returned from the tour. Performances]. *Nizhynsky visnyk – Nizhyn bulletin*, 137, P. 3.
- Romanchuk, L. (1995). Anshlahy, hariachi oplesky: aktry NDT na hastroliakh u zakhidnykh rehionakh Ukrainy [Full houses, warm applause: NDT actors on tour in the western regions of Ukraine]. *Nizhynsky visnyk – Nizhyn bulletin*, 97, P. 1.
- Romanchuk, L. (1996). Vysokyi dukh velykoi Marii: hastroli NDT na Lvivshchyni ta Ivano-Frankivshchyni. Romanchuk [The high spirit of the great Mary: the tour of the NDT in Lviv and Ivano-Frankivsk. Romanchuk]. *Desnianska pravda – Desnyanska truth*, 4, P. 4.
- Ruhal, L. (2007). Uchast tvorchoi intelihentsii Chernihivshchyny v kulturno-mysetskomy zhytti pislia zvilnennia vid natsystrykh zaharbnikiv (1943–1945 rr.): zokrema pro robotu kolektyvu Nizhyn. dram. teatru im. M. Kotsiubynskoho [Participation of the creative intelligentsia of Chernihiv region in cultural and artistic life after liberation from the Nazi invaders (1943–1945): in particular, the work of the staff of the M. Kotsiubynskyi Nizhyn drama theatre]. *Literatura ta kultura Polissia: Problemy istorii, filologii ta kultury v suchasnykh doslidzhenniakh – Literature and culture of Polissya: Problems of history, philology and culture in modern research*, 40, P. 147–158. Nizhyn, Ukraine.
- Samoilenko, H. (1996). Nizhynskyi dramatychnyi teatr im. M. Kotsiubynskoho: istoriia teatru za 60 rokiv isnuvannia [M. Kotsiubynskyi Nizhyn drama theatre: history of the theatre for 60 years of its existence]. Nizhyn, Ukraine.
- Samoilenko, H. (2003). Aktor i rezhyser Ivan Brovchenko: zokrema roky pratsi v Nizhyn. dram. peresuvnomu teatri (1941–1948, 1959–1960), stvorennia samodiialnogo teatru pry Nizhyn. BK i robota v nomu (1961–1971) [Actor and director Ivan Brovchenko: in particular, the years of work in the Nizhyn drama mobile theatre (1941–1948, 1959–1960), creation of an amateur theatre at the Nizhyn culture centre and work in it (1961–1971)]. *Literatura ta kultura Polissia: Problemy istorii, filologii ta kultury v suchasnykh doslidzhenniakh – Literature and culture of Polissya: Problems of history, philology and culture in modern research*, 19, P. 126–138. Nizhyn, Ukraine.
- Samoilenko, H. (2004). Brovchenko Ivan Kuzmich. Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy [Brovchenko Ivan Kuzmich. Encyclopaedia of Modern Ukraine]. Kyiv, Ukraine.

²⁸ Самойленко Г. Театри і актори Північного Лівобережжя України. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. 199 с.

²⁹ Ругаль Л. Участь творчої інтелігенції Чернігівщини в культурно-мистецькому житті після звільнення від нацистських загарбників (1943–1945 рр.): зокрема про роботу колективу Ніжинського драматичного театру ім. М. Коцюбинського. *Література та культура Полісся: Проблеми історії, філології та культури в сучасних дослідженнях*. Ніжин: НДПУ ім. М. Гоголя, 2007. Вип. 40. С. 147–158.

³⁰ Семенова М. Тенденції культурного розвитку Чернігівщини у 90-ті рр. XX ст. *Література та культура Полісся: Проблеми історії, філології та культури в сучасних дослідженнях*. Ніжин: НДПУ ім. М. Гоголя, 2007. Вип. 39. С. 163–165.

Samoilenko, H. (2005). Zasnovnyk Nizhynskoho dramatychnoho teatru, aktor i rezhyser Borys Luchytskyi: Nizhyn. dram. teatr 1930–1950 rr. [Founder of the Nizhyn drama theatre, actor and director Borys Luchytskyi: Nizhyn drama theatre, 1930s–1950s]. *Literatura ta kultura Polissia: Problemy istorii, filolohii ta kultury v suchasnykh doslidzhenniakh – Literature and culture of Polissya: Problems of history, philology and culture in modern research*, 30, P. 193–212. Nizhyn, Ukraine.

Samoilenko, H. (2010). Teatry i aktyory Pivnichnoho Livoberezhzhia Ukrainy [Theatres and actors of the Northern Left Bank of Ukraine]. Nizhyn, Ukraine.

Samoilenko, H. (2017). Luchytska Anzhelina Boleslavivna. Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy [Luchytska Angelina Boleslavivna. Encyclopaedia of Modern Ukraine]. Kyiv, Ukraine.

Semenova, M. (2007). Tendentsii kulturnoho rozvytku Chernihivshchyny u 90-ti rr. XX st. [Tendencies of cultural development of Chernihiv region in the 90s of the 20th c.]. *Literatura ta kultura Polissia: Problemy istorii, filolohii ta kultury v suchasnykh doslidzhenniakh – Literature and culture of Polissya: Problems of history, philology and culture in modern research*, 39, P. 163–165. Nizhyn, Ukraine.

Shpakovska, T. (2006). Horbenko Oleksandr Petrovych. Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy [Horbenko Oleksandr Petrovych. Encyclopaedia of Modern Ukraine]. Kyiv, Ukraine.

Stryzh, O. (1993). Radist hraty na stseni: do 60-richchia teatru [The joy of playing on stage: to the 60th anniversary of the theatre]. *Prosvita – Enlightenment*, 5–6, P. 1.

Vorobei, R. (2017). Luchytskyi Borys Boleslavovych. Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy [Luchytskyi Borys Boleslavovych. Encyclopaedia of Modern Ukraine]. Kyiv, Ukraine.

Zilberman, E. (1994). Kriz roky i doli: do 60-richchia teatru [Through the years and destinies: to the 60th anniversary of the theatre]. *Hart – Tempering*, 4, P. 2.

Рой Світлана Вікторівна – кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу фондів Ніжинського краєзнавчого музею ім. І. Спаського (вул. Батьока, 14, м. Ніжин, Чернігівська область, 16601, Україна).

Roy Svitlana – candidate of historical sciences, research associate department of funds of I. Spasskyi Nizhyn museum of local history (14 Batyuka Str., Nizhyn, Chernihiv region, 16601, Ukraine).

E-mail: roy.lana2004@gmail.com

CREATIVE ACTIVITY OF NIZHYN UKRAINIAN M. KOCYUBINSKY DRAMATIC THEATER in the II half of the XX c. IN UKRAINIAN HISTORIOGRAPHY

The purpose of the work is to systematize and generalize results of research on the history of the M.M. Kotsyubynsky Nizhyn drama theater in Ukrainian historical literature of the mid-20th – the beginning of the 21st c. The task of the work: to outline the main chronological stages and directions in the creative life of the professional Nizhyn theater troupe of the second half of the 20th c. The relevance of the issue is the need to study the experience of preserving cultural traditions by past generations. Used methods: propopographical, chronological and statistical to study works of scientists presented in the article. The novelty of the work lies in the fact that the scientific circulation of publications dedicated to the main events in the creative activity of the theater, biographical studies, and art history monographs are analyzed for the first time. Conclusions. The article systematizes and summarizes results of research on the history of the M. Kotsyubynsky Nizhyn drama theater in Ukrainian historical literature of the mid-20th – the beginning of the 21st c. The main stages and directions in the study of the research problem are highlighted.

Key words: M. Kotsyubynsky Nizhyn academic Ukrainian drama theater, historiography, bibliographic research, monograph, «Ukrainian Theater» magazine, actor, director, performance.

Дата подання: 17 січня 2024 р.

Дата затвердження до друку: 22 березня 2024 р.

Цитування за ДСТУ 8302:2015

Рой, С. Творча діяльність Ніжинського українського драматичного театру ім. М. Коцюбинського в II пол. XX ст. в українській історіографії. *Сіверянський літопис*. 2024. № 3. С. 15–19. DOI: 10.58407/litopis.240302.

Цитування за стандартом APA

Roy, S. (2024). Tvorchia diialnist Nizhynskoho ukrainskoho dramatychnoho teatru im. M. Kotsiubynskoho v II pol. XX st. v ukrainskii istoriohrafii [Creative activity of Nizhyn Ukrainian M.Kocyubynsky Dramatic Theater in the II half of the XXc. in Ukrainian historiography]. *Siverianskyi litopys – Siverian chronicle*, 3, P. 15–19. DOI: 10.58407/litopis.240302.

